

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Om den ny Udgave af Kæmpeviserne

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om den ny Udgave af Kæmpeviserne", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1809_111-txt-shoot-idm104/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

N y e s t e
S k i l d e r i e a f K j ø b e n h a v n .

Sjette Aargang. No. 49.

Udgivet og forlagt af S. Werfel; trykt i Kjøbenhavn, hos P. H. Høeekes Enke.

Lirsdagen den 28 Martii, 1809.

Breve til en Ven paa Landet.

II.

Blandt alle offentlige Indretninger til det Almindeliges Lære, som siden Krigen ere bleve til, er Provoderings-Commissionen i Kjøbenhavn een af dem, der har virket mest og fortjener Nationens uindfrankede Takgælder. Mætte er der nogen Tvivl om, at et Pund Kjød nu haade koster 2 Mk. og et Pund Lys 3 Mk., dersom denne Commission ikke velsigen havde været for, at sætte Strænker for Presterens overdrevene Opkrævelse. Nær som paa alle hvad der kan formindste den offentlige Trang enten af virkelige eller selvskadede Karsager, har den nu atter vist sig sit store Kald værdig, ved ogsaa at henvende sin Opmærksomhed paa Kartoflers Dyrkning her i Landet. For at horte ydte den vigtige Hindring for Kartoffelavlens almindeligere Udbredelse, at de, som dyrke dem ikke altid have Ejhemmesleber, hvorei store Forraad af denne Jordfrugt kunne bevares mod Frostens, eller at de ikke altid kunne gjøre sikker Regning paa Afværing

til antagelig Pris, eller at de maa befrygte det Forraads Bedarvelse, som de i Foraaret maatte behelde tilovers, har Commissionen nu tilbudt sig at modtage alle de Kartofler, som i næste Efteraar bringes den, vel tørrede og ubedarvede, her til Staden, og at betale for hver Tønde 9 à 10 Mk., efter deres Godhed og Beskaffenhed.

Hvor meget end Kartoffelavlens har tiltaget hos os i de senere Aar, er den dog langt fra ikke bleven saa almindelig, som denne vigtige Frugt fortjener. Skade er det, at man ikke noksom benytter sig af denne, som en vis Forfatter kalder den, den gemeine Mand's Manna, under alle de Skikkelser, de ere istand til at antage. Man navne mig et Product, der saaledes, som Kartofler, kan benyttes paa saa forskellige Maader? Man kan ikke allene nyde dem kogte til Kød og Fisk, men de give ogsaa grovt og fint Meel, Klid, Puder, Stivelse, Gød, Smør, Olf, og meget godt Brændevin. — Britterne, der ere høist kræne, naar det kommer an paa at tilfredsstille Havens Fordringer, unde dog i høi Grad Kartofler. Naar

Prindsesse Elisa, Keiser Napoleons Søster, og Hertinde af Lucca og Piombino, er bleven udnyttet til Storherzoginde af Toscana. Hendes Gemal er bleven Besatzer for de med denne Værdighed forbindne Regeringsforretninger og Generalcommandant over de Franke Tropper i det ny Storfyrstendømme.

Den Franke Keiser har overladt Kronprindsen af Holland, Napoleon Bonaparte, Storfyrstendømmet Berg, som H. Maj. beholder under sin Forvaltning, indtil denne Prinds har opnaaet en myndig Alder. — Det hedder, at Dronningen af Holland skal af Storfyrstendømmet nyde en aarlig Indtægt af 1 Mill.

I den almindelige Vardom, som Hertugen af Montebello i Keiserens Naam har tilføjet Saragozas Indboerens, hedder det, at alle Spanske Officerer og Soldater skulle aflægge Kong Josephs Troskabsed; at de, som have afslaaet denne Ed, kunne, om de ville, tage Tjeneste hos H. Maj., men at derimod de, der ikke ville tage Tjeneste, skulle føres som Krigsfanger til Frankrige. At en stor Del af disse Rasende have været sig ved at aflægge denne Ed sees deraf, at der dagligen trækker hele Corps igjennem Bayonne, formodentlig for at føres til Frankrige. D. 6 d. M. antom 4000 og d. 7de 5 til 6000. D. 8de ventedes 15,000 lafede og fidenfærdige Munk. Ved deres Ankomst skulle de vaske i Aboussoden, og deres Lafer brændes. Alle Krigsfangerne faae ny Klæder.

Man haaber, at Provinshen Valencia og dens Hovedstad vil underkaste sig uden synderlig Modstandelse.

Den ulykkelige Enke.

Efter det Lykke, ved Hedegaard, Justitsraad.

Condolenten.

Madam! af Hjertet jeg maa condolere,
De Enke blev, og neppe mere
De faaer saa god en Mand.

Enken (for sig selv).

Ja det jeg sande kan;
Ja jeg har Grund til Sulk og Klage,
Jeg kan ham nu ej mere pine, pleje.

Om den ny Udgave af Kæmpesigerne.

Kæmpesigerne, dette tilbedes herlige Efterløn af Nordens glansfulde Tid, have undgaaet den alderles Glemsel, som blev vore aldre Kvade Løb; fordi det er lettere, at klage over det traafselde, harmoniske Livs Tab, end at bevæge sig mellem de Stærke som nød det og sønede at spore vor Svaghed. Imidlertid var det naturligtvis kun Almuen der i senere Tid agtede det Uvigen værd, at mindes disse gamle enfoldige Viser, ja selv Almuen er nu paa mange Steder blevet for oplyst dertil og jeg haaber, at den ny Salmesogs moralske Poesi snart vil aldeles udreise den gamle poetiske Suidel. Paa en saadan Tid kan det maaske være passeligt at lade de senere Kjøll Viserne, der nu ei længere ere saa gemene, til en Forandring, i en Udgave, der ei lugter af Dørgestuen, eller saarer deres pubesce Dø. Ingen midrøbe Dette, som om jeg ei vidste at fatte de haderlige Mænds Villie, som have forlynde en ny Udgave af Kæmpesigerne, jeg vilde blot sige, at jeg næsten ikke veed for hvem den skal være, dersom den blot skal være en ny Udgave; thi den gamle er jo ikke udsolgt og hvem der ei vil læse dem der, har ikke læst dem. En anden Sag er det, dersom Udgiverne have i Sind, hvad der er Sred i Professor Dyrups Fortælle til Axel Thordsens Viser synes henpeget til, at give et Udvalg af Middelalderens Sange; thi vist er det, at Viserne uden Sandt er mere sammenslængte end samlede. Alle altsaa Udgiverne, styrede af digterisk Sandt, velge de færeste af Sangene hos Wedel, Edd, Sandvig og Myrup samt af de hidtil utrykte, da Skøde vi dem Tal, naar de kun ei vilde rette og ei vræde noget Ord eller Vers; men derimod forsyne Viserne med historiske Oplysninger og forfællige Bøjsmaader hvor saadanne havees. — Med Hensyn herpaa var det meget at ønske at Udgiverne vilde videre kundgøre, hvad deres Hensigt er!

Grundtvig.

At dette Blad udkomme ugenlig to Numere; det tilbringes Subskribenterne og betales kvartaltier med 6 Rl. Subskriptionen modtages hos Bogtrykker Høsteds Enke, boende i store Helliggeiststrædet No. 144.

